

IESTĀJPĀRBAUDĪJUMU PRASĪBAS
Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskolā
2017.gadā

1. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – TAUSTIŅINSTRUMENTU SPĒLE

KLAVIERU SPECIALITĀTE

1. Klavierspēle :

- Polifons skaņdarbs
 - Sonātes 1. vai 2. un 3.daļas
 - Instruktīva etīde
 - Brīvas izvēles skaņdarbs.
2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

AKORDEONA SPECIALITĀTE

1. Akordeona spēle :

- Mažora, minora gammas līdz trijām zīmēm divu oktāvu apjomā *legato* un *staccato*; trijskaņi, arpedžijas, V₇ (D₇) pamatveidā.
 - Viens polifons skaņdarbs.
 - Viens izvērsta formas skaņdarbs.
 - Viens lirisks skaņdarbs.
 - Viens virtuozs skaņdarbs vai etīde, vai tautas melodijas apdare.
2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

2. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – STĪGU INSTRUMENTU SPĒLE

VIJOLEŠ SPECIALITĀTE

1. Vijoleš spēle :

- Viena gamma trijās oktāvās pa 4, 8, 12 un 32 *legato*; arpedžijas ar apvērsumiem līdz 9 *legato*, pmVII₇ un V₇ (D₇) līdz 12 *legato*; dubultnotis – tercās, sekstās, oktāvas pa 4,8 *legato*.
 - Divas etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
 - Izvērstas formas skaņdarbs 1. vai 2., 3.daļas.
 - Divi dažāda rakstura skaņdarbi.
2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

ALTA SPECIALITĀTE

1. Alta spēle :

- Viena gamma trijās oktāvās pa 4, 8, 12 un 32 *legato*; arpedžijas ar apvērsumiem līdz 9 *legato*, pmVII₇, V₇(D₇) līdz 12 *legato*; dubultnotis – tercās, sekstās, oktāvas pa 4, 8 *legato*.
 - Divas etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
 - Izvērstas formas skaņdarbs 1. vai 2., 3.daļas.
 - Divi dažāda rakstura skaņdarbi.
2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

ČELLA SPECIALITĀTE

1. **Čella spēle :**
 - Viena gamma trijās oktāvās pa 4, 8, 12 un 32 *legato*;
arpedžijas pmVII₇, V₇ (D₇) līdz 12 *legato*; dubultnotis *legato* pa 2.
 - Divas etīdes dažādiem tehnikas veidiem, no kurām viena dubultnotīs.
 - Izvērstas formas skaņdarbs 1. vai 2., 3.daļas.
 - Divi dažāda rakstura skaņdarbi.
2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

KOKLES SPECIALITĀTE

1. **Kokles spēle :**
 - Viens izvērstas formas skaņdarbs.
 - Latviešu tautas melodiju instrumentāla apdare.
 - Viens virtuozs skaņdarbs vai etīde.
 - Viens lirisks skaņdarbs.
2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā)

3. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – PŪŠAMINSTRUMENTU SPĒLE

SPECIALITĀTE – flauta, oboja, klarnete, fagots, saksofons, mežrags, trompete, trombons, tuba.

1. **Speciālā instrumenta spēle :**

Mažora, minora gammas un trijskaņu arpedžijas līdz 4 zīmēm; *detache* un *legato* grupējums pa 3 un 4;

 - Piecas sagatavotas etīdes,
(pēc komisijas izvēles jāatskaņo viena etīde vai fragmenti no vairākām etīdēm)
 - **Koka pūšaminstrumentu specialitātēs** – izvērstas formas skaņdarbs (koncerts, sonāte, svīta) vai tā daļas;
 - Viens skaņdarbs.
 - **Metāla pūšaminstrumentu specialitātēs** – izvērstas formas skaņdarbs vai tā daļas vai divi dažāda rakstura skaņdarbi.
2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

4. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – SITAMINSTRUMENTU SPĒLE

SITAMINSTRUMENTU SPECIALITĀTE

1. **Speciālā instrumenta spēle :**
 - Mažora, minora gammas un trijskaņu arpedžijas līdz 4 zīmēm;
detache un *legato* grupējums pa 3 un 4;
 - Piecas sagatavotas etīdes,
(pēc komisijas izvēles jāatskaņo 1 etīde vai fragmenti no vairākām etīdēm)
 - Izvērstas formas skaņdarbs vai tā daļas vai divi dažāda rakstura skaņdarbi.
2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

5. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – VOKĀLĀ MŪZIKA

DZIEDĀŠANAS SPECIALITĀTE

1. Solo dziedāšana:

- neliela 17., 18.gs. ārija (itāļu, franču, vācu u.c.);
- tautas dziesma;
- nolasīt dzejoli vai daiļliteratūras fragmentu (no galvas).

2. Teorētisko zināšanu pārbaude (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā).

IESTĀJPĀRBAUDĪJUMU PRASĪBAS SOLFEDŽO UN MŪZIKAS TEORIJĀ VOKĀLAJĀ NODAĻĀ

Eksāmenā reflektants saņem atzīmes atsevišķi par *solfedžo* un *mūzikas teoriju*.

Solfedžo :

Rakstiskā pārbaude – uzrakstīt vienbalsīgu mūzikas diktātu.

Mutiskā pārbaude – prasību saturs iestrādāts biļetēs, uz biļetes jautājumiem reflektants atbild bez iepriekšējas sagatavošanās

- 1) dziedāt no lapas vienbalsīgu piemēru (tonalitātes – līdz divām zīmēm, (ritmiskais zīmējums: veselas notis, pusnotis, pusnotis ar punktu, ceturtdaļnotis, ceturtdaļnotis, ar punktu, astotdaļnotis, astotdaļnotis ar punktu, sešpadsmitdaļnotis).
- 2) dziedāt gammas – dabisko mažoru, dabisko, harmonisko, melodisko minoru līdz 3 zīmēm; dziedāt jauktā secībā diatoniskās pakāpes.
- 3) dziedāt tonalitātē un no skaņas intervālus: tīra priēma, kvarta, kvinta, oktāva; liela sekunda, terca, seksta; maza sekunda, terca, seksta, septīma.
- 4) dziedāt tonalitātē un no skaņas akordus: mažora, minora kvintakordus ar apvērsumiem, $V_7(D_7)$ ar atrisinājumu tonikā.
- 5) noteikt ar dzirdi augstāk minētos elementus.

Mūzikas teorija:

Praktiski uzdevumi pie klavierēm :

- 1) spēlēt solfedžo sadaļas mutiskās pārbaudes 2.-4.punktos norādīto:
 - mažors, minors (tā veidi);
 - intervāli tonalitātē un no skaņas;
 - akordi tonalitātē un no skaņas.
- 2) prast atbildēt uz šādiem jautājumiem, izmantojot doto nošu materiālu:
 - temps, tā apzīmējumi;
 - dinamika, tās apzīmējumi;
 - oktāvas, to nosaukumi;
 - mažors, minors (tā veidi);
 - tetrahordi;
 - metrs, ritms; taktsmēri;
 - paralēlās, vienvārda tonalitātes;
 - intervāli;
 - akordi

6. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – DIRIĢĒŠANA

KORA DIRIĢĒŠANAS SPECIALITĀTE

1. Diriģēšana :

- diriģēt divas nelielas dažāda rakstura kora dziesmas vai tautas dziesmu apdares (ne mazāk kā trīs balsīgas) 2/4, 3/4, 4/4 taktsmēros;
- spēlēt no galvas partitūras (abām dziesmām);
- dziedāt jebkuru balsi (no galvas) abām dziesmām;
- dziedāt bez pavadījuma latviešu tautas dziesmu (ne mazāk kā 3 pantus);
- dziedāt no lapas (solfedžēt) vingrinājumu vai kora partiju (grūtības pakāpe mūzikas skolas prasību ietvaros).

2. **Teorētisko zināšanu pārbaude** (mutiska pārbaude savas izvēlētās specialitātes jomā un mūzikas literatūrā).

3. PRASĪBAS KLAVIERU IESTĀJPĀRBAUDĪJUMĀ :

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS DIRIĢĒŠANA REFLEKTANTIEM

- Viens polifons skaņdarbs (divbalsīgs vai trīs balsīgs)
- Izvērstas formas skaņdarbs vai tā daļa(s).
- Viens skaņdarbs.

MŪZIKAS LITERATŪRAS EKSĀMENA JAUTĀJUMI

Klavieru, Stīgu, Pūšaminstrumentu, Sitaminstrumentu, Tautas mūzikas (akordeons, kokle) un Kordiriģēšanas nodaļās.

- J.S.Bahs un viņa daiļrade.
- J.Haidns un viņa daiļrade.
- V.A.Mocarts un viņa daiļrade.
- L.van Bēthovens un viņa daiļrade.
- F.Šūberts un viņa daiļrade.
- E.Grīga daiļrade.
- P.Čaikovskis un viņa daiļrade.
- J.Vītola nozīme latviešu mūzikā.
- E.Dārziņš un viņa daiļrade.
- A.Kalniņa nozīme latviešu mūzikā.
- J.Ivanova daiļrade.
- Simfonija. Klasiskās simfonijas uzbūve.
- Programmatiskā mūzika: ievērojamākie komponisti un nozīmīgākie skaņdarbi.
- Opera 19.gadsimtā un 20.gs.sākumā: Džuzepe Verdi, Rihards Vāgners, Žoržs Bizē, Jānis Mediņš (raksturot vienu komponista daiļradi pēc reflektanta izvēles).
- Ievērojamākie latviešu 20.gadsimta 2.puses komponisti: Imants Kalniņš, Romualds Kalsons, Pēteris Vasks, Pēteris Plakidis (raksturot vienu komponista daiļradi pēc reflektanta izvēles).
- Dziesmusvētku tradīcijas Latvijā (īss pārskats).

PRASĪBAS SOLFEDŽO UN MŪZIKAS TEORIJĀ

visām specialitātēm (izņemot vokālo, mūzikas vēstures un teorijas un džeza un populārās mūzikas nodaļas)

Eksāmenā reflektants saņem atzīmes atsevišķi par *solfedžo* un *mūzikas teoriju*.

Rakstiskā pārbaude –uzrakstīt vienbalsīgu mūzikas diktātu.

Mutiskā pārbaude –prasību saturs iestrādāts biļetēs, uz biļetes jautājumiem reflektants atbild bez iepriekšējas sagatavošanās

- 1) dziedāt no lapas vienbalsīgu piemēru
- 2) dziedāt gammas – dabisko un harmonisko mažoru, minorus trijos veidos; dziedāt jauktā secībā diatoniskās pakāpes. (Reflektantiem uz klavieru, stīgu instrumentu un kordiriģēšanas nodaļām jāpārvalda tonalitātes līdz 4 atslēgas zīmēm, pūšaminstrumentu, sitaminstrumentu, tautas instrumentu nodaļu reflektantiem – līdz 3 zīmēm);
- 3) dziedāt tonalitātē un no skaņas intervālus: tīra pīma, kvarta, kvinta, oktāva; liela sekunda, terca, seksta; maza sekunda, terca, seksta, septīma.
- 4) dziedāt tonalitātē un no skaņas palielinātos un pamazinātos intervālus un atrisināt: p12, p14, pm5, pm7.
- 5) dziedāt tonalitātē un no skaņas akordus: mažora, minora kvintakordus ar apvērsumiem, pamazināto kvintakordu ar atrisinājumiem, V7(D7) ar apvērsumiem un atrisinājumiem tonikā, VII₇ (mazo vai pamazināto) ar atrisinājumiem tonikā - akordi jādzied uz augšu.
- 6) noteikt ar dzirdi augstāk minētos elementus un to secības;
- 7) pēc pedagoga dota impulsa (1-2 taktis) attīstīt muzikālo domu līdz periodam.

Mūzikas teorija:

Praktiski uzdevumi pie klavierēm :

- 1) spēlēt solfedžo sadaļas mutiskās pārbaudes 2.-4.punktos norādīto:
 - intervāli tonalitātē un no skaņas, to atrisinājumi
 - akordi tonalitātē un no skaņas, to atrisinājumi
 - mažors, minors, to veidi
 - veidot tetrahordu (mažora, minora, harmonisko, frīģisko)
- 2) prast atbildēt uz šādiem jautājumiem, izmantojot doto nošu materiālu:
 - temps, tā apzīmējumi;
 - dinamika, tās apzīmējumi;
 - skaņu un tonalitāšu burtu nosaukumi;
 - oktāvas, to nosaukumi;
 - mažors, minors, to veidi;
 - tetrahordi;
 - metrs; ritms, taktismēri;
 - paralēlās, vienvārda, enharmoniski vienādās tonalitātes;
 - akordi,
 - intervāli.

7. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA – MŪZIKAS VĒSTURE UN TEORIJA

1. Solfedžo :

Rakstiskā pārbaude – uzrakstīt vienbalsīgu mūzikas diktātu.

Mutiskā pārbaude – prasību saturs iestrādāts biļetēs, uz biļetes jautājumiem reflektants atbild bez iepriekšējas sagatavošanās

- 1) dziedāt no lapas vienbalsīgu piemēru
- 2) dziedāt gammas – dabisko un harmonisko mažoru , minorus trijos veidos līdz 4 atslēgas zīmēm; diatoniskās pakāpes dziedāt jauktā secībā.
- 3) dziedāt tonalitātē un no skaņas intervālus: tīra pīma, kvarta, kvinta, oktāva; liela sekunda, terca, seksta; maza sekunda, terca, seksta, septīma.
- 4) dziedāt tonalitātē un no skaņas palielinātos un pamazinātos intervālus un atrisināt:
p12, p14, pm5, pm7.
- 5) dziedāt tonalitātē un no skaņas akordus: mažora, minora kvintakordus ar apvērsumiem, pamazināto kvintakordu ar atrisinājumiem, V7(D7) ar apvērsumiem un atrisinājumiem tonikā,
VII₇ (mazo vai pamazināto) ar atrisinājumiem tonikā - akordi jādzied uz augšu.
- 6) noteikt ar dzirdi augstāk minētos elementus;
- 7) pēc pedagoga dota impulsa (1-2 taktis) attīstīt muzikālo domu līdz periodam.

2. Mūzikas teorija :

Praktiski uzdevumi pie klavierēm :

- 1) spēlēt solfedžo sadaļas mutiskās pārbaudes 2.-4.punktos norādīto:
 - intervāli tonalitātē un no skaņas, to atrisinājumi
 - akordi tonalitātē un no skaņas, to atrisinājumi
 - mažors, minors, to veidi
 - veidot tetrahordu (mažora, minora, harmonisko, frīģisko)
- 2) prast atbildēt uz šādiem jautājumiem, izmantojot doto nošu materiālu:
 - temps, tā apzīmējumi;
 - dinamika, tās apzīmējumi;
 - skaņu un tonalitāšu burtu nosaukumi;
 - oktāvas, to nosaukumi;
 - mažors, minors, to veidi;
 - tetrahordi;
 - metrs; ritms, taktismēri;
 - paralēlās, vienvārda, enharmoniski vienādās tonalitātes;
 - akordi, intervāli.

3. Mūzikas literatūra :

Rakstiskā pārbaude - mūzikas pazīšana pēc dzirdes (tēmu saraksts mūzikas pazīšanai tiks izsniegts konsultācijās)

Mutiskā pārbaude : (prasību saturs iestrādāts biļetēs)

- J.S.Bahs un viņa daiļrade.
- J.Haidns un viņa daiļrade.
- V.A.Mocarts un viņa daiļrade.
- L.van Bēthovens un viņa daiļrade.
- F.Šūberts un viņa daiļrade.
- E.Grīga daiļrade.
- P.Čaikovskis un viņa daiļrade.
- J.Vītola nozīme latviešu mūzikā.
- E.Dārziņš un viņa daiļrade.
- A.Kalniņa nozīme latviešu mūzikā.
- J.Ivanova daiļrade.
- Simfonija. Klasiskās simfonijas uzbūve.
- Programmatiskā mūzika: ievērojamākie komponisti un nozīmīgākie skaņdarbi.
- Opera 19.gadsimtā un 20.gs.sākumā: Džuzepe Verdi, Rihards Vāgners, Žoržs Bizē, Jānis Mediņš (raksturot viena komponista daiļradi pēc reflektanta izvēles).
- Ievērojamākie latviešu 20.gadsimta 2.puses komponisti: Imants Kalniņš, Romualds Kalsons, Pēteris Vasks, Pēteris Plakidis (raksturot viena komponista daiļradi pēc reflektanta izvēles).
- Dziesmusvētku tradīcijas Latvijā (īss pārskats).

4. PRASĪBAS KLAVIERU IESTĀJPĀRBAUDĪJUMĀ :

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS MŪZIKAS VĒSTURE UN TEORIJA REFLEKTANTIEM

- Viens polifons skaņdarbs (divbalsīgs vai trīsbalsīgs).
- Izvērstas formas skaņdarbs (sonātes 1.daļa vai variācijas).
- Lirisks skaņdarbs.
- Etīde.

4. **Teorētisko zināšanu pārbaude** izvēlētajā specialitātē.

8. IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA - MŪZIKA DŽEZA UN POPULĀRĀ MŪZIKA

KLAVIERSPĒLE:

- Viens polifons skaņdarbs (ne mazāk kā trīsbalsīgs)
- Divas etīdes (viena obligāti virtuozs) vai viena etīde un viens virtuozs skaņdarbs
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegts konsultācijās)

ĢITĀRAS SPĒLE:

Klasiskā ģitāra -

- Divi dažāda rakstura skaņdarbi(akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu)

Elektriskā ģitāra –

- Brīvas izvēles divi skaņdarbi no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)

Klasiskā un elektriskā ģitāra –

- Gammu spēle (līdz 3 zīmēm, arpēdžijas – mažora, minora trijskaņi, V7(D7); pmVII7
- Lasīšana no lapas

KONTRABASA (ELEKTROBASA) SPĒLE

Kontrabass:

- Divi dažāda rakstura skaņdarbi(akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu)
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)

Elektrobass

- Brīvas izvēles divi skaņdarbi no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)
- Kontrabass (elektrobass)
- Gammu spēle(līdz 3 zīmēm, arpēdžijas – mažora, minora trijskaņi)
- Lasīšana no lapas

SAKSOFONA SPĒLE:

- Divi dažāda rakstura skaņdarbi (brīvas izvēles, akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu) – viens obligāti virtuozs.
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)
- Gammu spēle(līdz 3 zīmēm, arpēdžijas –mažora, minora trijskaņi ar apvērsumiem pa 4; V7 (D7), pmVII7 ar apvērsumiem pa 4; artikulācijas *legato, detache*)
- Lasīšana no lapas

TROMBONA SPĒLE:

- Divi dažāda rakstura skaņdarbi (brīvas izvēles, akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu) – viens obligāti virtuozs.
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)
- Gammu spēle (līdz 3 zīmēm, arpēdžijas –mažora, minora trijskaņi ar apvērsumiem pa 4; V7 (D7), pmVII7 ar apvērsumiem pa 4; artikulācijas *legato, detache*)
- Lasīšana no lapas

SITAMINSTRUMENTU SPĒLE:

Melodiskie sitaminstrumenti

- Viens skaņdarbs (brīvas izvēles, akadēmiskajā izpratnē, ar klavieru pavadījumu)
- Brīvas izvēles skaņdarbs no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)

Bungu komplekts:

- Brīvas izvēles divi skaņdarbi no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)

Melodiskie sitaminstrumenti un bungu komplekts:

- Lasīšana no lapas

DZIEDĀŠANA:

- Brīvas izvēles divi vokāli darbi no mūzikas vidusskolas pedagogu ieteiktā repertuāra (izsniegs konsultācijās)
- Lasīšana no lapas

2.Solfedžo džeza un populārās mūzikas specialitātēm

Rakstiskā pārbaude:

- uzrakstīt vienbalsīgu mūzikas diktātu,
- uzrakstīt mūzikas elementu diktātu (diatoniskie intervāli no pīmas līdz oktāvai; mažora, minora trijskaņi ar apvērsumiem; V7 ar apvērsumiem, VII7; p15, pm53; mažora, minora, senās skaņkārtas)

Rakstu darbā jāprot izmantot skaņurindas burtu nosaukumi

Mutiskā pārbaude

- pēc brīvas izvēles dziedāt un spēlēt pavadījumu iepriekš sagatavotai dziesmai (tautas dziesma, *pop*, *rock* u.c.stilos),
- improvizēt melodiju dažādās skaņkārtās (mažors, minors, senās skaņkārtas,
- dziedāt mažora, minora gammas, senās skaņkārtas ,
- atkārtot pedagoga spēlētās frāzes ar balsi, saglabājot pedagoga doto ritma *formula*.

Mutiskajā atbildē jāprot izmantot skaņurindas burtu nosaukumi

5. Mūzikas teorija džezā un populārās mūzikas specialitātēm.

Rakstiska pārbaude:

intervāli no skaņas un tonalitātē,

akordi no skaņas un tonalitātē (mažora, minora, pamazinātais. palielinātais trijskaņi; septakordi V7, VII7, II7 ar atrisinājumu,

skaņkārtas – mažors, minors (jāprot uzrakstīt gamma no jebkuras pakāpes uz augšu un uz leju), senās skaņkārtas uz augšu un uz leju,

temps, tempa apzīmējumi,

dinamikas apzīmējumi,

skaņu un tonalitāšu burtu apzīmējumi,

oktāvas, to nosaukumi,

ritma vienību apzīmējumi,

taktsmēri, to veidi

4. Teorētisko zināšanu pārbaude izvēlētās specialitātes jomā.

**Apspriests un pieņemts JMRMV
Pedagoģiskās Padomes sēdē
15.12.2016. (Protokols Nr.3)**